

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEZVE.

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 — —
 Negyedévre . . . 2 — 50 —
 Egy hóra . . . 1 — —
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közönség a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) barmintre küldendő.

Előfizethető helyben:
 Tölgli K. Lajos könyvkereskedésben és a kintohivatalban. (Főter 1828. sz. alatti.)

Hirdetési díj:

Nagy hasznú petit sorú 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzetű hirdetések alkalmán jutányos áron vétetnek fel. Helyi díj minden külön bejelölés nélkül 50 kr.

Hirdetést vagy reklámot naponta foglalt újságszámra 50 kr.
 Nyitási költségek minden petit sorú 80 krajczár.

Hirdetéseket felvételre a szerkesztőségben és kintohivatalban. Főter 1828. sz. alatti.)

Kérlek nem adának vissza.

Reform-válság.

Ne mondja senki, hogy reformokban szükködik a világ.

Ne is menjünk messzebb Magyarországnál és bebizonyítva látjuk a tételt, hogy a reformok korát éljük.

Nem panaszkodhatunk, mert a reformok úgy teremnek, akár a gomba, a meleg eső után.

Van nálunk hajlandóság minden téren, valami újat és a réginitől különbet alkotni, csak az a kérdés, hogy ez a gyors iramban való haladás egyáltalán javulás-e a multhoz képest és nemcsak arra mutat-e, hogy a reform-alkotás viszketegje meglepte az embereket és nem is tekintik ma már embernek, aki valami reformon nem törí a fejét.

Ezek között a mindenáron reformálni igyekvő emberek között előkelő hely illeti Szilágyi Dezső igazságügyminisztert, aki csak úgy ontja a reformterveket, mint a cséplőgép a gabonát.

A reform sokaságból legújabbban az új perrend reformja emelkedik ki.

Mi, akik a gyakorlati élet kívánalmait tartjuk szem előtt, midőn ily fontos törvénnyel állunk szemközt, ezen törvényt is másképp bíráljuk meg, mintha egy tisztán tudományos munkálatról lenne szó.

Hazeg egy tudományos munka volna, melynek egyéb hivatása nincs, mint a jogtudomány fejlesztése, vagy a modern jogirodalom vívmányainak érvényesítése s mi erről egy esszét, vagy bírálatot akarunk írni, úgy nem késszünk a dícsértel hozsánájával s a törvény tudós készítőjének megadnók a teljes elismerést.

De mert ez a törvény arra van hivatva, hogy hosszú időre jogéletünk irányítója legyen, minthogy ez a törvény mélyen érinti társadalmunk anyagi érdekeit, kénytelenek vagyunk a gáncsolás és kifogásolás épen nem hálados terére lépni, ami a jelen esetben annál kellemetlenebb, mert a jelen esetben, a a gyakorlat és előrelátás, melyet érvé-

nyesíteni vélünk, szemben áll a doctrinarizmus és optimizmus köd-fátyolképeivel, melyek ezen törvényt szülték és megjelenésekor dicsérettel fogadták.

A szóbeliséget, mely ezen javaslat alapelve s melytől igazságügyi mizériánk javulását, annyi doctrinair és optimista várja, magunk is helyesnek és üdvösnak tartjuk. Csakhogy a szóbeliség keresztülviteléhez igen sok és igen képzett bíró szükséges. E nélkül ez a sommás eljárás is oda fog jutni, ahol a mai van s ez a sommás eljárás sem lesz egyéb, mint ige test nélkül.

Képzett és gyakorlott bíránk már vannak s ezután még többen lesznek, de annyi bíró, amennyi ezen törvény keresztülviteléhez szükséges, mindaddig nem lesz, míg az igazságügyi érdekek a kormánytól a mai botrányos szűkmar-kussággal találkoznak.

Ezzel az eljárással, mely telve van, az elmélet és a jó igazságszolgáltatás érdekei által talán megkívánt formásá-gokkal, egy olyan bíró, aki kötelességé-nek meg akar felelni, a ma ellátott ügyeknek legfeljebb felet lesz képes el-látni, ami természetesen az igazságszol-gáltatás gyorsaságának nem fog előnyé-re válni. Így az igazságszolgáltatás ezután még lassabb lesz.

Kevés lesz azonban ezen bírakszá-ma. Nagyobb részüket a munkahalmaz és a feldolgozott ügydarabok mennyiségé-ből ítélő és így igen rosszul itélő fel-ügyeleti hatóság rendeletei, melyek na-gyobb szorgalomra intik, arra fogják in-dítani, hogy sebesebben és felületesebben dolgozzék.

És ezzel megkezdik az új eljárás »koplatását« és lekoplatják azt úgy, hogy szülőanyja sem ismeri rá.

Hiszen a mai sommás eljárás is a szóbeliség alapján áll s mégis ma már annyi bíróság tárgyal úgy, hogy az ügy-vedek sajátkezüleg vezetik be előterjesz-téseiket a jegyzőkönyvbe. De nem is lehet másképp, mert ha a bíró 5—6 ügy-nél többet nem tárgyal le egy délelőtt, aminél többet jól letárgyalni nem lehet,

minősítvényi táblázatában szorgalma csu-pán »kellő«-nek jeleztetik, amit a minisz-ter ur legújabb szenzációs rendelete szerint igen rossz néven vesz. Az igaz-ságszolgáltatás tehát ezután rosszabb is lesz.

Végül, ha tekintetbe vesszük, hogy a felelkezés szóbeli volta az eljárást költségesebbé teszi, belátjuk, hogy ezzel a reformmal a jogkereső közönség igen rosszul fog járni.

Addig, míg nincs elég pénzünk arra, hogy elegendő bírót tartsunk és ezekkel azután emberileg tökéletes igazságszol-gáltatást produkáljunk, kár volt felforgatni a mai eljárást, ami utóvégre is nem rossz, kár volt különösen akkor, mikor az anyagi codex hiányán úgy sem segíthet semmi eljárás.

Ez a törvény a doktrinairek dadala s így a gyakorlat igényeit, ami itt utó-végre is a legfontosabb, ki nem elé-gítheti.

BELFÖLD.

Kolera Kolozsvárott. Kolozsvár, aug. 8. Kolozsvár városában a kolera fellépett s már több áldozatot követelt. A borzalmas vendég valószínűleg a vasuton lett behurcolva, mert a vaspálya-udvaron ütötte fel először fejét. A városban 25—30 kolera betegülés fordul elő s már nyolczan bele is haltak az azzsiai koleraiba; ez utóbbiak közül egy főzőnő és két vasuti alkalmazott a va-palya-udvarban laktak, a többi öt elhalt bent lakott a város-ban. A hatóság azt hiszi, hogy dacára a meg-betegedések nagy számának, a veszedelem át-húzódik minden nagyobb baj nélkül, s ezért erősen tiltakozik az esetet.

A hadsereg új sátrai. Emittettük annak idején, hogy a delegációk új, hordoz-ható sátrak beszerzését engedélyezték a gyalog-csapatok számára. Ezek az új sátrak két-két ember számára valók, de a szerkezetök olyan, hogy több ilyen sátor egymáshoz kapcsolható, úgy, hogy 4-től egészen 10 emberig is tá-borozhatnak az ekként összekapcsolt sátrak alatt. Ily módon aztán egész ulozkák és tá-borokká egyesíthetők a hadsereg új sátrai. A közös hadügyminisztérium a napokban ren-deletet adott ki, melynek értelmében az új sá-trakat már az idei őszi nagy hadgyakorlatokon használatba veszik és kipróbálják czélszerű-ségüket. — Ha jóknak bizonyulnak, egyelőre 40.000 ilyen sátrat fognak megrendelni.

Betiltott román gyűlés. A román közművelődési egyesület hangversenyyel össze-kötött gyűlést akart tartani Nagy-Somkúton. A hatóság, minthogy már előzőleg minden mu-latságot betiltottak a járvány miatt a vármeg-ye területén, a román közművelődési egyesület gyűlését és mulatságát is betiltotta.

KÜLFÖLD.

Germanizáció Csehországban. Prága, aug. 8. A határozatával megtiltja, hogy ülesen follovasolt határozatával megtiltja, hogy Prágában csak egy nyelvű, illetőleg cseh nyelvű utcai táblákat alkalmazzanak s elrendeli, hogy a cseh táblákat szedjék le a falakról.

A közös hadügyminiszter. Baró Merkl ideiglenesen megbízatván a közös hadügyminisztérium vezetésével, egyelőre mind-azok a személyes kombinációk, melyek for-galomban voltak, háttérbe vonulnak. Beavott köröknek azonban az a véleményük, hogy b. Merkl megbízatása nem annak előjele, mintha ő lenne közös hadügyminiszternek kizemelve, mert ez esetben nem lett volna szükséges ideiglenes megbízatás. Baró Bauer tetemesen a király többek hallatára nyilatkozta ki, hogy a közös hadügyminiszteri szék betöltése nehéz kérdés. És bár Merkl ideiglenes meg-bízatásából általában az következtetik, hogy a király csak az ősi hadgyakorlatok befejezte után fogja az új közös hadügyminisztert ki-nevezni — A Wiener Allgemeine Zeitung értesülése szerint Lobkowitz Rudolf herceg, a budapesti hadtestparancsnok lesz Bauer utódja.

Belgium hadikészülődései. Brüsszel, aug. 8. A kamara mai üléseben rendkívül nagy feltűnést keltett Briemont tábornok nyilatko-zata az új vederörművek kérdésében. Briemont kifejtette, hogy Antwerpen körül 12 Termonde körül 8 új erőd szükséges, ez 75 milliónyi költséget okoz. Belgium elég gazdag, hogy függetlenségének védelmi költségeit elviselhesse.

A kolera és az ivóvizek.

Ha a kolera fertőzött vidékek ivóví-zinek statisztikáját vizsgáljuk, azt fogjuk ta-lálni, — hogy a legtöbb kolera-megbetegedés azon városokra és helységekre esik mindig, hol a népesség ivóvizét kutakból nyeri, azaz kutvizzel él; már kevesebb kolera-megbetege-dés fordul elő ama helyeken, hol szűrtelven, vezetett vizet iszik a lakosság és a perczen-tek legkedvezőbbike ama helyekre esik a ko-lera-megbetegedések statisztikájában, hol szű-rött, vezetett vizet kapott italul a la-kosság.

Téves dolog volna azonban az allitani, hogy minden kolera-járvány az ivóvizek tiszt-

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

ÉLET.

— Egy naplóból. —

Az öcsém kint járt le-fel az udvaron, ke-zében valami erkölcsötartott s abból tanult nagy szorgalmasan. Meglátszik rajta a nagy kin, mint a czifra kórmondatokba szorított arany mondasók megtanulása okoz. A fü-lembe zug monoton mormogása, a mint emlízi befelé: »Az Isten gondot visel mindnyájunkra a maga kegyességének tulságos jóvoltában és or-czájának boldogító sugarait felénk fordítja, a földi nyomor tanyáját boldogsággá változtat-ván...«

Lázás fölvel hallgatom szavait. Agyamban egymást kergetik a kintző gondolatok. Önkény-telen öcsémre gondolok, a mint a hitant dü-bösen tanulja. Csak tanul öcsém s légy boldog hitedben. Ne legyen okod megbánni soha ebbeli szorgalmadat...

Régi dolog, a mit most leírok. Reszket a kezem, mikor tollat fogok, a fájdalom, mega-láztatásra gondolva borzongást érzek egész tes-temen, a mint naplóm fakuló leveleire for-dítok, hogy egy-egy részletet visszaidézzek.

Szerettem. Szerettem örülni, szivem lek-em egész hevével. En a szegény hivatalnok a bureaua hivatalos levegőjében is az ő képét láttam magam előtt, csokraesalagató ajakát, az ő aranyos fűrtjeit, ragyogó szépségű vonásait. Mikor másoltam a fónók ur által mintegy konz-gyánt elem dobott iratokat, a vonások kö-zött, mintha mindenütt az ő nevet láttam volna.

Tündér volt ő az én szememben, jótékony

tündér, ki életemet a kínos köznapiságból ki-emeli, felkelti bennem az embert, ha majd hi-vatalom igából kiszabadulok, vele találók fele-dést, nem leszek meg vetet semmi, érezni fogom emberi méltóságomat...

Ő is szeretett. Mikor esténként el-el be-szélgettünk egymással, olyan lágyan, edesen tudtam elmondani a legesekélyebb dolgokat s oly jól telt időnk. Pedig ő is dolgozott egész nap, gyári munkásnő volt, ki pár krajczárért ölte magát a fátársító dologgal.

Szeretett, ezt olvastam szeméből, arczá-ból, egész beszédéből. S úgy ketteskén, meg is beszéltek a mi házias életünk. Az én ara-nyos Gizuskám apróra cseprőre részletezte előttem az ő gazdasszonyi tevékenységet, be-vásárlásait, megismertetett a vásárlás titkaival, oly boldogak voltunk.

Csak az anyja, csak az anyja ne lett vol-na... oly különös büszkeségű. Nemesi elő-kelő család sarja volt, dusgazdag ferj vette el, a ki szorgalmasan költögette el, míg volt mit...

Mikor aztán a hitelezők, kibehezett vad-állatok módjára rátáradtak, nem sokat teke-tőriztött, irt egy pár frázissalakkal túltöltött levelet, s aztán fölbölelte magát. Gavallér létére talán csak nem tehetett egyebet?

Szerencsére a leánya nagyoeska volt. Mert bizony, az a fenyves divathölgy, ki a sa-lonok parketein talalta az ő igazi gyönyörű-ségét, nem nagyon nevelhette volna. Az ő tu-dománya egy pár Zolából kilestett Sue-fele mondasókkal tarkított megjegyzésekben s a divat felettü finnyás észrevételekben összpön-tosult.

A gentry család tönkre ment, nem segít-hette őt. Ott állott egymagában. Gyámoltalan volt, mindössze annyi képességet érzett maga-ban, hogy elővette illatos zsebkendőjét, egy

pár darab megmaradt a romokból, s ab-ba ejtett kifestett arczáról egy pár köny-nyet.

Az én Gizuskám volt megmentője. Az, kit nagyuri mamája elegans hanyavetiséggel elhanyagolt, feleje se nézett, most felhasználta kis ismeretét, elment egy porcellángyárba s ott festergette naphosszat a virágos tányérokat, mindenféle ékes tulipánokat. Szép foglalatosság a finom kis ujjának. A mama, ő meg mit te-hetett volna.

A kopott falazata harmadik emeleti szo-bácskát az ő képzelet dus fantáziája bizonyo-san pompás teremnek varázsolta, hol a rozszant lábu asztal, melyre kitudja hány nemzedék ta-maszkodott, bizonyára szép sima butoradarab-nak tetszett előtte, a su tte székeket pedig ké-nyelmessé változathatta gondolatban. Az is igaz azonban, hogy mikor Gizuska a szerény, na-gyon szerény ebédet feltalalta, az elegans, chikk-es mama, a hogy udvarlói nevezték, min-dég migráint szeretett volna kapni, de miután kényelmes pamlag, hova rábukhatott volna, nem volt, a föltozott »divány« erre nem mu-tatkozott alkalmasnak, a helyett inkább kесе-terű panaszokra fakadt a gonosz sors ellen... Mi volt ő... mi lehetett volna ő... most száraz kenyér... neki, ki peccányékat dobál-gatott ki az ablakon, ha a szórakozott szakaesné ügyetlensége folytán erősen megpör-ködött.

S Gizuska csak hallgatta. Az is igaz, hogy a mamának nem jutott eszébe, hogy vigasz-talja Gizuskát, ő is segítsen valamit keresni — isten mentsen, az ő finom bőre nem állana ki — hanem hát elég szép volt tőle, hogy nagy-uri gyomra megtűrte azt az ebédet.

Egyszer hoztak neki valami munkát. Úgy mesélte nekem Gizuska, könnyű himzés volt. A fogatlan házimesternét vitte balsorsa arra a

gondolatra, hogy hátha az a nagyuriasan kí-nező, de e mellett kopottas dáma megésinálja, ő úgy gondolja, nem esnék annak rosszul egy pár forint, mindég ugys csak a lánya dol-gozik...

Felvitte hozzá felajánlotta. — Ah e vakmerőség, ah mire jutottam, kiáltott a nagysága örül dühhöz, alkacsere-dés-sel... oda vagyok, erre jutottam. Arczát me-gre futotta el. Tombolt haragjában, egyszerre nagyot visított.

Mikor a megrémült Gizuska, ki után a gyárba szaladtak, haza jött, ott talalta kedves mamáját a róza kellő közepén, az elősiető czvikkeres doktor ur előkelő orrhangon tudtára adta, hogy a nagyságot jobboldalon szel ütötte meg, köszönye, hogy nem a balt érte... akkor vége volna.

Soha se épül ki belőle... de mégis talán... hm, csak kényelmes élet, jó etelek és italok, az segíthet. S duzzogva zsebre vágva a hono-rarium gyanant kapott egy forintot, lefele sie-tett, a házmeister szavahibető állítása szerint olyas felet mormogva, »rongy, koldus nép.«

A nagyságos mama betegem fekdűt. Mikor a Gizuskám haza jött — e csapás után is-merkedtem meg vele, nem volt vége hossza a ganesoskodásnak.

— Hol voltál oly sokáig? Megint az a hivatalnok, hát meg mi jár a fejében? Itt hagy-nál engem, ki élttem verejtékével felneveltelek? Te hazudoz, te rossz, ilyr léány! Gizuska rám nezett s keservesen sirni kezdett.

— Úgy e, az elevenjére tapintottam a ki-esikének? He? Itt hagyatok fiatal pár az öre-gyet egy vaczogó szaván feküdné hadd be-szejjen.

Vigasztaltam Gizuskát. Beteg az anyja, izgatott, azer beszélt ilyen-kelet. Ne emesse magát miatta már is beesett róza szep arca.

Állami hivatalok
 A debreczeni kir. ügyosztály...
 A debreczeni kir. ügyosztály...
 A debreczeni kir. ügyosztály...

AGNES FORRÁS
 A debreczeni kir. ügyosztály...
 A debreczeni kir. ügyosztály...
 A debreczeni kir. ügyosztály...

DÁJA
 A debreczeni kir. ügyosztály...
 A debreczeni kir. ügyosztály...
 A debreczeni kir. ügyosztály...

tátalanságában leli, találja okát; ezen állítás annál valószínűbb, mert a mai bakteriológiai ismeretek alapján már bizonyított, hogy a kolera fertőző anyaga: a kolera-bacillus, a legtisztább vízben is rövid idő alatt elpusztul, elvesz, megsemmisül.

Azt sem lehet azonban tagadni, hogy a tisztább víz már maga is, eltekintve attól, fertőző van-e vagy nincs, befoly a kolera terjedésére, már csak azért is, mert gyomor és bélhurut okozván, a gyomor és belek ellenálló képességét majdnem semmire fokozza le: inkinál tehát a kolera.

Ha igazolni akarom főntebb állításomat a kolera-megbetegedések arányát illetően, tekintve a kútvizet, szűrelt és szűrőt vezetett vizet, akkor meg kell emlékezni a kolera-bacillus viselkedéséről a vizekben.

A kolera-bacillus vízben több napot; hűvös, tiszta vízben pedig néha hetekig is él; meleg és piszkos álló vízben 6-12-24 óra alatt roppant tömegű szaporodik el, mely eléri a víz föléületét; 48 óra lefolyása után a víz bomlási terméke legyözi; lesüllyed és elveszt termelési képességét; ebből is kitűnik már, hogy a vízzel való fertőzés lehet ugyan oka, egy kolera járvány, helyesebben: szörványos kolera-megbetegedések fellépésének, de a betegedések számának szaporítására, a járvány idejének meghosszabbítására, a járvány táplálására már keves befolyással bír; a kolera viszonya a vízhez így fejezhető ki röviden: Ha a vízbe kolera-bacillus jutott, az, a ki azon vízből iszik, a járványt megkapja.

Ha most már kútvizbe jut a kolera bacillus, abban mint álló vízben megköve marad és ha az hűvös hetekig is él. ezalatt folytonosan szaporodván; ahhoz pedig, hogy az ezen idő alatt a kútból merített vízbe, vízrészletbe bele ne jusson egyetlen bacillus sem, a mi elég a fertőzésre, ahhoz már az egészségügyi szabályok alól okvetlenül kihagyandó kivétel szerencse kell; bátran merem tehát állítani, — hogy minden kút, — mely bár legkisebb mértékben is, fertőző van, — megköveteli a maga áldozatait.

A mi már most a folyóvizekbe, vagy vezetett vizekbe jutott kolera-bacillusok sorsát illeti, azoknál sokkal kisebb a lehetőség a parti, vagy a vezetett vizet élvező lakosság fertőzésére.

Igaz ugyan, hogy a folyóvíz rendszeren nagyobb hőmérsékkel bír, mint a kút víz is így benne a kolera-bacillus szaporodása kedvezőbb előfeltétellel bír, de a folyóvíz épp úgy, mint a nagyobb mennyiségű víz egyáltalán önmagát tisztítja, de meg másrészt a gyors folyás is magával ragadja a kolera-bacillusokat; hogy pedig a folyóvíznek 1/100-anál több legyen fertőző, az, tekintve a folyóvíz gyorsan változó és nagy tömegét, nem valószínű; hogy tehát valaki, folyóvizet használva italul, ép azon kis mennyiségéből, azon kis 1/100-nyi részletéből igyek a folyóvíznek, mely fertőző van s mely ép azon perczen, hogy ne mondjam, másodperczen ér oda, hol valaki szomját oltani kívánja, míg a víznek 99/100-a bacillusmentes s nem fertőző, ahhoz már ritkaságszámba menő szerencsétlenség kell; ha pedig ez a folyóvíz, vagy vezetett víz előbb még szűrőkön megy keresztül, el lehet könnyen képzeln, hogy az a káros 1/100 mily csekélyre apad le.

Látszólag ellene szól a tételeknek ama

S azért csak beszélgettünk a mi eljegyzésünkről.

Álmodozunk Oda vesszük magunkhoz a mamát, meg akarunk egy kis pénzt, abból jól tarjuk, fürdőre visszük, — hátha felgyógyul.

Egy nap el kellett utaznom. Több hétre voltam hivatalos küldetésben elfoglalva. Küldöttek, mennem kellett!

Bár ne mentem volna. Akkor most nem volnék magam is csak rom, kinek nem sokára örökre vége. A halál az könyörülhet meg szenvedésen.

Ott azután megszűnöm álmodni, merengeni a multon, jövőn. Nem hiszek a feltámadásban.

Minek is hinnék, hát nem jobb-e örökre megpihenni, a hol: nem fáj semmi. Egy pár napig elemeget egy pár vallásos öreg néni unalomból, a pajtásaim is elmondanak egy-két sajnálkozó szót s aztán elkezdődik a hamvadás. . . . a zaklatott szívből, a reményekkel telt kebelből, az eszmékből. . . . lesz por, por, temetői por. . .

Öhajtom a halált, nem felek tőle. Ott legalább nem kísér nyomon annyi gyötrelmes emlék.

Elementem. Visszajövet csak a mamát találtam, a nagyságos mamát, finom ételkellet körülakott asztal mellett, egy pár pezsgőüveggel, látható gyönyörűséggel kapta be az izletes falatokat s ivott rá. . . . csakugyan jószinben volt.

Gizuska — kérdém s halálsejtemet fogott el, nem tudom, hogyan, hirtelen, talán csak most úgy gondolom, mindjárt arra gondoltam.

A mama újra régi szokásához látott, cikezett sirni s nagy csuklás között elmondott egy gyászos históriát.

— Gizuska — törtelte — a Du-ná-ba

körülmenny, — hogy a kolera nagyobb számban mégis ott szedi áldozatait, hol vezetett víz van.

Ez igaz, eltagadhatatlan tény, de e helyeken a nagyszámu megbetegedéseknek oka nem a víz.

Vezetett vízzel manapság még csak a nagyobb városok bírnak; nagyobb városokban pedig a lakosság élelmézése s különösen lakás-viszonyai aránytalanul rosszabbak, mint kisebb városokban; rossz élelmézés, gyengítve a gyomor és belek emésztési képességét, hajlamosít a kolera-ra és minden más fertőző bajora; a nedves és tulszított, nyirkos lakások pedig a szörványosan, ugyszólván elszigetelve fellépő járványos betegségeket általánossá teszik, valódi tápláló forrásai az infekciónak, mert a tudomány mai színvonalán már behizonyított tény, hogy kolera és más pl. typhusbacillusok nedves és nyirkos lakások falain kellő temperamentum mellett rengetegül elszaporodnak, e helyekről pedig direkt vagy indirekt uton az emberi szervezetekbe jutnak már csak rövid idő kérdése.

Étkezés előtt a kezeknek, melyekkel a gyomrukba vitt eledelket érintjük, rendes és lelkiismeretes megmosása, a lehető legrendesebb és mértékletes életmód, minden tekintetben kifogástalanul friss ételek élvezése, a lakások rendes szellőztetése, meghűlésektől és nagyon hideg ételek és itaoktól való tartózkodás, tisztaság, vezetett víz, vagy a hol ez nincs, esetleg ciztronsavas víz élvezése s óvatosság mentenek meg a járványtól, nem pedig az annyiszor hangzatosn hallott bor és más szeszese italok nagyobb fogyasztása, mert a sok alkohol is rontja az emésztést, hurutos állapotot okoz s így ellenkező hatása van, — mint a mi vele elerni óhajtanak.

Posgay Lajos
szigorló orvos.

Ujdonságok.

Hírek Turinból. Csak nem rég közöltük Ruttkayné-nak Kovács Etelekhoz intézett táviratát, amelyben köszönetet mondott a magyar nőnek a Kossuth Lajosnak szerzett kedves meglepetésért, s előre jelentette, hogy Kossuth levélben fogja kifejezni halálját. Kovács Etelek ismét értesítést kapott Turinból. Jankovics Eugénia, Kossuth unokahúga itt levelet, amely azt a szomorú hírt hozza, hogy Ruttkayné már jó ideje beteg. A level szerint Kossuth csak akkor fog írni, ha Emlekiratának negyedik kötetét, a melyen most szorgalmasan dolgozik, befejezi. — A halasztás után itélve Kossuth Lajos levele hosszú és érdekes lesz. Jankovics Eugénia levelében különben a következőket írja:

Turin. Via dei Mille 22,
augusztus 5-én 93.

Tisztelt Honleány!

Kedves nagyném Ruttkay Luiza meg bizásából intézem Önhöz e sorokat, az ő nevében köszönetet mondva a küldött nagybecsű emlék monumentumért, mely sajnos, oly nagy megrázkóztatót okozott, hogy csak sok utánjárás és a szobrász által tett javítás után sikerült azt annyira helyreállítani, hogy a szobában falálható lett. — Nagyném már hosszabb idő óta betegnek fekszik, semmivel sem foglalkozik s ez volt oka annak, hogy

fult úgy véletlen — ma-gam sem — tudom-hogy történt.

Szédülés fogott el. Szerettem volna e nőre rárohanni, összetépni, — hogyan történhetett ez? — Hogyan a fényes életmód? . . .

A nagyságos mama látva feldúlt arcomat, bizonyosan örültnek gondolt, segélyért kiáltott . . .

— Szaladtam, futottam, ez átkozott helyről.

A házmasterne állított meg. Jelentőség-teljesen hunyorgatt.

— Uram, nem tudja mi történt?

Tudom, kiáltam kétségbeesve, Gizuska a vízbe fullt.

Ha-ha-ha szolt s össze csapta kezét, ez minden?

— Minden, mit tudok!

— A legjava csak most jön.

Elmondom, hogy történt. A boldogult hagyta meg, hogy elmondjam önnek, miért hal meg, meg hallgatóztam is az ajtón, úgy értesültem oly részletesen.

— Egy nap divatos öltözeti, komoly férfi haladt fel lakásukra. Külsőjeiről gazdagság tükröződött le, előkelő modorral nyitott be az egyszerű szobába.

Asszonyom, Dénes Géza, gyártulajdonos vagyok.

A mamája nagyon megörült. — Üdvözlöm.

— Leánya nálam van alkalmazásban — nagyon megvagyok vele elégedve, de, hogy is mondjam csak, olyan falusi libáska, — olyan ijedős. — Ha véletlenül arra megyek, szinte huzódik tőlem. Pedig nekem nagyon megnyerte a tetszésemet. — Nagysád beszélhetne vele, szeretném őt boldoggá tenni, szépen, divatosan elhetne, gyár nélkül is, pár ezer forintot szívesen áldoznék s aztán mint látom, nagyságos asszonyom előkelő száma-

köszönetének kifejezése így elhalasztódott. — Szívélyes üdvözlét küldi kedves nagyném Nagysádnak, ugyszinté tisztelt nagybátyám is, ki eddig csak azért nem fejezte ki sajátkezüleg köszönetét mert Memoirjainak negyedik kötetét sietvén befejezni, rendkívül igénybe van véve ideje, de ha e nagy munka befejeződött, — fentartja magának köszönetét kifejezhetni és kedves nagynémemmel együtt reményleni, ha Nagysádnak honleányi elfoglaltságai engedik, tán meglátogatva őket itt, szóval is kifejezhetik újból köszönetüket, a mi örömmünkre szolgálna. — Kedves, tisztelt rokonaimtól megbizva, számos üdvözlétüket kiköszönten, maradok Nagysádnak tisztelettel: Jankovics Eugénia.

A kabai tagosítás ügyében a debreceni törvényszék, — mint halljuk, — noha a tagosítani akarók nagy kisebbségben vannak, a tagosítás megengedhetőségét kimondotta, azonban a végzet a tagosítani nem kívánók erős érvekkel támadva felebezik, úgy, hogy hogy tekintettel az ez iránt fenálló törvény rendelkezésére, mely a birtokrendezéshez a többséget feltétlenül megköveteli, — semmi kétségük nincs, miszerint a törvényszék végzése megsemmisítésével a felsőbb bíróság a tagosítani kívánók kérését elutasítandja.

Kossuth-mellszobra. Szana Tamás kiünöz esztetikuskunk, ki velencei tartózkodása alatt meglátogatta Aradi Zsigmond Lajos szobrának márványban való kifaragásához, Aradi, ki az utóbbi időben kétféle is volt Turinban, hogy a nagy hazafi arcvonásait mélyebben tanulmányozhassa, ebben a mellszobrának igazán erőteljes, kifejező művet alkotott. — A szobor az aggyastán Kossuthot ábrázolja, de a fej tartásából határozottság, a szemekből erős és szellem sugárik lennek. — A velencei művészek nagy érdeklődéssel nézik a magyar szobrász művét, styszerű talpazatát is olyan kőből készíti, aminőt minálunk — drága volta miatt — nem igen szoktak használni.

Járványorvosok kerestetnek — Magánorvosok vagy szigorló orvosnövendékek, kik járvány esetén vidékre menni hajlandók, jelentkezzenek a belügyminiszterium közegészségi osztályának főnökeknél.

A Szent-László-szobor leleplezése. Nagyváradról írják: Az e hónap 20-ra kitűzött szoborleleplezés elmarad — Tóth István, a szobor készítője értesítette a káptalant, hogy a palást öltötte elromlott s így nem készülhet el a szoborral a kitűzött terminusra. E szerint csak szeptemberben fogják a Szent-László-szobrot leleplezni.

A főispán Dóriában Degenfeld József gróf gróf, Hajdúvármegye és Debreczen, szab. kir. város főispánja. élénk óvációkban részeseült kedden Szoboszlón, hol a hivatalokat vizsgálta meg. A hivatalokat mind rendben találván, délután két órakor 100 teretű bankettet rendezett, a város közönsége, nem rég felasztott diszpolgáranak tiszteletére. Az első felköszöntőt Turry Albert polgármester mondotta Degenfeld József gróf főispánra. — Utána a főispán állott fel és szokott ékesszólásával válaszolt a polgármnster szavaira, megköszönvén az őt ért kettős kitüntetést, igen

zásu, kényelemben, — jó életmódban élhetne . . .

S elment. Gizuska hazajött. — A mamának arra a gondolatra milyen kényelmre juthat a leánya által, örömkönnnyek törték elő a szeméből.

S hozzá fogott az előkészítéshez. S elmondta szépen, simán. Légy szelid, a főnök ur szeret.

De én másnak vagyok jegyese.

— Azért lehetsz, nem kell nekéd hozzá menni. Csak egy kicsit okosan.

— S aztán újra rákézdé a szép szavakat.

— Gizuska megértette, mit akar a jó mama.

Nem, nem tehetem! Becsületem, szeretem jegyeseimet, nem csalom meg.

Komédiás világot élünk manapság. A mama nemes példány volt e tekintetben. Leánya jószívűségére hivatkozott. Az orvos azt mondta hogy kényelemben éljek jó ételekkel, italokkal. — Ezt a főnök ur megszerzi nekünk.

Leány, ha életemet akarod megtartani, szegény anyád életét, ki maholnap meghal, tedd meg. . . .

— Anyam, gondold meg, vőlegényemmel meg akarunk anyit, hogy boldogságban, kényelemben eltarthassunk.

A mama beszélt, sirt, dühöngött.

Gizuska egész éjszaka gondolkodott. Másnap reggel szeliden kérdé anyjától, s te kívánod, követeled?

— Igen, életem első. Nem lesz kárunkra.

— Megszokott dolog volt az a mamánál.

Gizuska két könnyecpetet morzsoló szét s azt mondta, jól van.

— A mama nagyon megdicsérte e hir-

sikerült toasztot mondott Zsigmond Sándor ev. ref. lelkész is, valamint Szivos Géza városi főjegyző. — Számos felköszöntőt mondott még ezután. — A banket késő estig tartott.

Halálozás. Hegyi Mariska tegnap délelőtt fél 10 órakor, életének 22-ik évében meghalt. Temetése ma délután 3 órakor volt.

Egy vadász társaság küldött ki tegnapelőtt a Hortobágyra, onnan pedig E g y e k r e. A kedélyes vadásztársaság tagjai voltak S z e g h ó István kir. táblai tanácselnök, Kovács Antal kir. táblai bíró, F e r e n c z y főszolgabíró, Pálfi István kir. táblai elnök s Seipel Sándor kir. táblai irodavezető. A társaság szép, különösen gazdag foglyú zsákmánnyal tért haza.

Az aratás. H. Szoboszlóról írják lapunknak: A gyakori esőzés némileg hátrányra volt a gabona hordásnak és a csepegtetés mindazáltal azt mondhatjuk, hogy a most már a lehető legnagyobb mértékben lelyk s már áttekintést lehet venni a termésről. Bizunk piros, aczélos, súlyos, 82-84 kg hékje, átlagosan 6-10 mmázas ad katasztrális holdankint. Arpa nem egészen sikerült, 12-14 magot termelt. Zab kitünő, csepiése csak ezután veszi kezdetét. Tengerből olyan termést fogunk kapni, a milyen már évtizedek óta nem volt. Eső volt rá bőven, rendkívül nagy termés lesz belőle. Igen szépen csövedzett. Két-három tő van egy kukoriczán. A szőlő is elég jó termésre ígér. A peronospora csak artott, kolompér, dinnye közepén felüli termés-sel biztat, gyümölcs és kerti vetemény szinte.

Reszelővágó iparosok figyelmébe. A m. kir. államasutak igazgatósága néhány műhelye számára az elomult és új reszelők és ráspolyok felváltásának 1896 év végéig való biztosítására 1893 augusztus 28-án lejáró pályázatot hirdet, mely körülményről az érdekeltek azzal értesítettek: hogy a pályázati feltételek az alulirt kamaránál (n-hatvan-1445 sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen, 1893. augusztus 8. A kereskedelmi és iparkamara.

Megfelelt. Az ausbachi törvényszéknek volt egy meglehetősen lusta, de tehetséges gyáknak a kinek Boldondórt elnök a következő tárgyat adta fel kidolgozás végett: „Miké modon lehet egy léha, neveléslen gyáknakot megjavítani?” — A gyáknak egész feleletet egy mondatból állított: „Ha meglehetősen goromba elhúktot faragunk belőle!”

Vasöntődékek gépgyárak és fémiparosok figyelmébe. A m. kir. államasutak igazgatósága a f. év második felében a vonalinn összegyűlö és nélkülözhetővé váó különböző ócska fémanyagokat értékesíteni óhajván: ezek eladása céljából 1893. szeptember 5-én lejáró pályázatot hirdet; mely körülményről az érdekeltek által a feltételek alulirt kamaránál (n-hatvan-u. 1445 sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen, 1893. augusztus 8. A kereskedelmi és iparkamara.

Az utolsó katona-zene az erdőn tegnap délután volt. Ez alkalommal is nagy közönség élvezte a zenét és a valóban kellemes őszies időben az üdítő nagyerdei levegőt. A kis vonat alig tudta kiszállítani a közönséget s bizony sokan lemaradtak a kis vasutról s gyalog kellett kizarándókolniok.

Garázda juhászlegény. Tegnap éjjel A g o c s József juhászlegény apránként megtakarított pénzt itt akarta elmulatni Debreczenben. Bejött tehát és a Széchenyi-utca legvégén levő egyik vendéglőbe buült, nagy ura-

telen fordulat feletti — örömben a jó leányt . . .

A főnök ur bámulva látta, mily okos lett Gizuska. Engedelmes, ki szívesen elfogad egy pár ezrest.

Gizuska elbukott. Az édesanyja úgy kívánta. A humánus gépgyáros mindjárt átadott pár ezrest, van neki elég s nagyon megdicsérte a kedves leányt.

Gizuska hazavitte a pénzt kedves mamájának.

— Mindjárt termelt pecse, sütemény.

S aztán bement a kapuséhoz. Elmondta, hogy meghal, miért azt is s ment s tálni . . .

— Dehát ki tehet róla, ha megskibbott a Duna parton, a vizárja magával ragadtas megfullt.

A mama, mikor haza vitték a hulláját, szörnyen sópázkodott egy ideig s aztán belenyugodott.

Megtudtam. Vége az ábrándoknak. Utána vágyakozom, miért éljek tovább. Egy öröme volt kilátásom, az emberek azt is megirigylték tőlem.

A mama fürdözik, kigyógyult a bajból, uri lábom él. A gyár főnök most neki udvarol. Akár mit mondjanak, a mama még most is kívánni való asszony, okos, nem lcki bezzeg magát a vízbe. Ugy is néz ki mint a rózsamagát a vízbe. Ugy is emlékezik. Leírtam, így történt, igaz történeteket írtam, szívemmel, véremmel.

Miserere Dommine. }

Öcsém éppen most tanulta meg a szép mondat, mondja nagy diadallal. Csak tanuld öcsém, s hidd igazán, ha az élet más is mutat Hidd, nekem már hiába azt tudnom, hiába.

Krónika Író

san elsőben vacsorából ösmerősei érték az ivásnak. A szesz göze s garabját ittas fövel nemdeglőtől. A szóval hadonázó kék ing bicskájával megszúrt zott kiszolgáló leányszurást, de a seb tette meg a juhász ellen.

A kik ne a tanács szabán napra gyűlnek a felkapitány urak a közegészség érdeke s nyomtatásban hazarendelelet a legelőt utcazon, nem fogant tisztántartásért. A rendőrség pedig a tisztaság házról-házra rendőrség legtöbb a kihallgatásával bünteti. Szomorú napról-napra közélet sága olyan közönyre rendezteket.

Debreczen árákban semmi fontszünk észre, minthogk-veveset emelkedett. sáron sem változott nyra ara — az új felényire esőkentek.

Lanyha ideig meg nagyon vezőtlen időjárás hatolag legelenkebb bolti cizkék vásárligen kedvezőnek ki.

A régi kő hely tárgyában véstást: Hat valahára lághírú debreczeni vásártar, a mennyi esős idők alatt ujor belőle feneketlen sá tengerben tartott nagy öröme a vásár, — térdig érkött, dogletes büntött, úgy az adók. Hat így volt ez Uranyei is vannak ezen a sok mindenfelésárban, és most meg van a kegye itt pedig ura/kodika bűz es ha bármely felszólalni, az inteznyos választ nyert mert ott a nyaraló a nyaralóknak, a szomszedságban a panaszuk, és en bántan ki is mondanak nyaralójuk volnkinezése volna azomni Uram aszfaltot, tesseges utat, ha be tas-ák tisztán, tessédeletnek ne csak a itt is. Mi már kétsé kezmenyek után hogy torok lerakására ke sem juthatunk, ha e Kapros Gábor.

A hirlap

A politikai tkaucziója tárgyában niszteri közredekletmesteréhez:

Nagyságos t

A politikai ta az 1848. évi XVIII. tett biztosíték kezeltetőleg, hogyha a leg hely a lap meg nem levő által visszavon a kiadó a törvényne nyújt: vajjon ez esőrábbi és már vissza kötelezettsége s melban lelett s tényleg vény rendelkezvén, dott meg, hogy a szterheli, mely a meg megjelenésének idejé kát képezte.

E gyakorlatnál biztosíték nem adato letve kieserülés napj tartartott a hivatalbó vétsegre nézve az 18- sában megállapított telteig, vagy ha ez i kieserült biztosíték sz jelent hirlapi közlem tötött, addig, a míg fejeztet és az esett le nem fizetett. Az járás aztán azt eredm több biztosíték lehet tezik csak egyet kívá

alcsertől visszatérő mentő... (left column top)

Zsoltár... (left column top)

Egy... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

A... (left column top)

san elsőben vacsorát rendelvén magának. Ké-
sőbb ösmerősei érkeztek s ugyancsak neki lát-
tak az ivásnak. A juhásznak fejbe szállott a
szesz gőze s garaboncsázkodni kezdett. A bot-
ját ittas fővel nem találván, követelte a ven-
deglőtől. A szóváltás dulakodássá fajult s a
hadonázó kék inges juhász-legény csillagos
bicskájával megszurta a korcsmában alkalm-
ozott kiszolgáló leányt. A leány a mellén kapott
szurást, de a seb nem veszélyes s ma már
maga tette meg a jelentést a rendőrségnél a
juhász ellen.

* A kik nem engedelmesskednek
a tanács szabályrendeletének. Napról
napra gyűlnek a feljelentések, míg férnek már
a kapitány urak szatálnál. A köztisztaság és
közegészség érdekében a tanács által kiadott
nyomatásban hazánkért is kihordott szabály-
rendeletet a legtöbb gazda, különösen a külső
utczákon, nem fogantatja s az udvar megkí-
vánt tisztántartására semmi gondot sem fordít.
A rendőrség pedig pontosan ellenőrzi a takar-
ítást s házról-házra jár felügyelni a rendre. A
rendőrség legtöbb idejét ezeknek a kihágásoknak
a kihallgatásával tölti s azokat igen szigoruan
bünteti. Szomorú állapot, hogy mikor a kolera
napról-napra közelebb jön felénk, a város lakos-
sága olyan közönyösen veszi a közegészségi
rendeleteket.

* Debreczeni piac. A heti piaci
árakban semmi fontosabb változást nem ve-
szünk észre, minthogy a gabonamétek ára igen
keveset emelkedett. A marha, ló és sertés vá-
sáron sem változott semmi. Hanem a burgonya
ára — az új krumpli beálltával — majd
felnyíre csökkent.

* Lanyha vásár. — A nagyvásár
ideig még nagyon lanyha volt. Ennek a kez-
vezőten időjárás tekinthető okával. Előre lát-
hatólag legeljenekbe mutatkozik az apró,
bóli csizkék vásárlása, melyre a vásárvasárnap
igen kedvezőnek kinálkozik.

* A régi kórház előtti vásár-
hely tárgyában vettük a következő felszólít-
ást: Hat valahára csakugyan elkészült a vil-
lághírű debreczeni volt kórház terén levő
vásártér, a meynyiben azon teregsz a mostani
esős idők alatt ujjonnan beföldeltetett, s lett
belőle feneketlen sárteger. E feneketlen sár-
tergenter tartott meg az ezen teregsz körül lakók
nagy öröme a legközelebbi országos bör-
vásár, — térérdi éró sárban gázolván a lera-
kott, dögletes büzt terjesztő bör rakások kö-
zött úgy az adók, mint a vevők egyiránt.
Hat így volt ez Uram! és még következmé-
nyei is vannak ezen börvásárnak, ott maradt
a sok mindenféle hulladék a feneketlen
sárban, és most már ezzel senki sem gondol,
meg van a kegyetlen tilalom a városban,
itt pedig uralkodik a piszok s a kolera terjesztő
büz és ha bármelyikünk batorkodik e miatt
felszólalni, az intéző urak részéről azon gu-
nyos választ nyeri, hogy azért beszél,
mert ott a nyaralója. Hiszen kérem nemcsak
a nyaralóknak, hanem azon teregsz tő-
szomszédaságban lakóknak is lehet és van
panaszuk, és én mint egyik kerttulajdonos
bátran ki is mondom, hogy ha ott az urak
nyaralójuk volna, bizony már régen más
kinézésé volna azon teregsz. Nem kívánunk
mi Uram aszfaltot, de legalább csináljanak tiszt-
sátságos utat, ha hely pénz szednek és tar-
tas-ák tisztán, tétessenek eleget a miniszteri ren-
deletnek ne csak a város főtérén, — hanem
itt is. Mi már kétségbe estünk, hogy ily köve-
tközmenyek után hogy is leszünk ha majdan sá-
torok lerakására kerül a sor, hajlékunkba be-
sem juthatunk, ha csak be nem repülünk. —
Kápos Gábor.

A hirlapi kauzció.
A politikai tartalommal bíró hirlapok
kauzciója tárgyában a következő belügy-
miniszteri közrendelet érkezett városunk polgár-
mesteréhez:

Nagyságos Ur!
A politikai tartalmú időszaki lap után
az 1848. évi XVIII. tcz. 30 §-a értelmében le-
tett biztosíték kezelése körül azon kérdést il-
letőleg, hogyha a lapért letett óvadék a nélkül,
hogy a lap meg nem szűnt volna, az óvadékok
letévé által visszavonatik, de a szerkesztő, vagy
a kiadó a törvénynek megfelelő újabb óvadékok
nyújt: vajjon ez esetben meddig terjed a ko-
rábbi és már visszavont óvadékok szavatolási
kötelezettsége s mely időtől kezdődik az újab-
ban letett s tényleg létező biztosíték? A tör-
vény rendelkezvén, a gyakorlat abban állapo-
dott meg, hogy a szavatosság azon biztosítékot
terheli, mely a megtörtént tárgyat képező czikk
megjelenésének idejében, az illető hirlap óvadé-
kát képezte.
E gyakorlatnál fogva tehát a felmentett
biztosíték nem adatott vissza a felmondás, il-
letve kiesérlés napján azonnal, hanem vissza-
tartott a hivatalból megtörtént alá eső sajto-
vétségre nézve az 1848. évi XVIII. tcz. 20. k.
§-ában megállapított 6 hónapi elévülési idő le-
telteig, vagy ha ez idő alatt a felmondott és
kiesérlt biztosíték szavatossága idejében meg-
jelent hirlapi közlemény miatt sajtóper indít-
tatott, addig, a míg a sajtóper végleg be nem
fejeztetett és az esetleg kiszabott pénzbüntetés
nem fizetett. Az ekképp gyakorlatba vetett el-
járás aztán azt eredményezheti, hogy egy lap után
több biztosíték lehet lekötve, holott az idézett
tezik csak egyet kíván.

Minthogy ezt az állapotot kívánatosnak
és indokoltnak nem tartom, mert az csak bo-
nyodalmat és az érdekelteknél vagyoni hátrá-
nyot okozhat, a nélkül, hogy arra az igaz-
ságszolgáltatás czéljai megvalósítása végett
szükség volna: a hirlapbiztosíték visszaadása,
illetve kiesérlése körül eddig kifejtett gya-
korlatot oda módosítandónak találtam, hogy a
kiesérlt biztosíték visszaadására nézve az
elévülési idő, vagy az a körülmény, hogy a
hirlapban a kiesérlt biztosíték szavatossági
ideje alatt megjelent közlemény miatt sajtó
eljárás van folyamatban, akadályul ne szol-
gáljon.

Nehogy azonban az eddigi gyakorlat el-
hagyása valami jogserelmet okozzon, uszítom
Nagyságodat, hogy jövőre minden hirlapi biz-
tosíték kiesérlésénél oly feltétellel mellet fog-
adjad el az újabb biztosítékot, hogy az illető
hirlapért feltétlenül, tehát a letétel előtti idő-
ről is szavatol.

Ezen feltétlen szavatosság azonban oly
figyelmeztetéssel tudatandó az új biztosíték le-
tevéjével, hogy esetre, ha a kitűzendő záros
határidőben ezen feltétlen szavatosság ellen
észrevételei Nagyságodhoz be nem nyújtja, a fel-
tétlen szavatosságra bejegyzésnek fogtekinteni
s a régi biztosíték annak, a ki azt visszavonta, ki fog
adati, ellenkező esetben pedig, vagyis ha az
új biztosíték feltétlen szavatossága kifogásolat-
tának — az új biztosíték nem fog elfogadattani.
Önként értetik, hogy a letett hirlapi bizto-
síték visszafogadattatása vagy kiesérlése ezen-
tül is minden egyes esetben a m. kir. belügyminis-
teriumtól ki nyert engedély alapján eszközöl-
hető. Budapest, Hieronymi mk.

Tallózás.
(Szellemség el ne hagyj! — Ilegyen ajku magyarok.
— Bábaképző tanfolyam. — Tévédés az álarczos
háiban. —)

Hegedüs Sándor vezérezkírói jubileum-
ról írván, a következő szójátékot eresztí meg
Gasparone:
— »A» Nemzet prim-hegedüsének öröm-
mel gratulál a nemzet.
Ácsi!

Nem kell nagyon felni a nemzetiségektől.
Mindig akadtak a nemzetiségek közt jó magya-
rok is, a kik nem ellenük, de velünk egy-
ezrel dolgoztak, ilyen volt például a ráczok
közt Damjanics, ilyen az olahok közt Moldo-
ván Gergely, ilyen a tótok közt — Gáspár
Imre!

Lapunk tegnapi számában közzöltük Dr.
Konrád Márknak, a nagyváradi bábaképző
tanfolyam igazgatójának fölhívását a tanfolyam-
ra való fölvételre nézve.

Lapunk legszorgalmasabb olvasója, Don
Kulimázó kollegánk, a pártoktól független lap
felelős szerkesztője, előlvasván e fölhívást,
azonnal folyamodott a vallás és közoktatási
miniszterhez hogy — állami segély mel-
lett — vegye föl őt a bábaképző tanfo-
lyamra.

Reméljük, hogy a miniszter e kérelmet
örömmel teljesíti, mert Don Kulimázóból elő-
reláthatólag kitünő baba lesz!

A mult farsangon Don Kulimázó bevé-
tődött a »Koroná»-ban rendezett álarczos
bálba. Alig hogy megáll, hozzá megy egy nő
maszk és mond:

— Ugyan, hogy tehetett föl ily csuf orru
álarczot?
— Mit? ... Kérem, ez a — ma-
g a m é!

Sarló.
A közönség rovata.*
Illatos utczák.

Kegyelmes szerkesztő Ur!
Önhöz, a hatodik nagy hatalom egyik
képviselőjéhez, kit tehát megillet a »kegyel-
mes« titulus, fordulunk szágó szerveink ér-
dekében.

Este felé, midőn még alig borul árny a város-
ra, végig döcög az utczákon egy idomtalan kocsi,
melynek kocscisa teljes joggal elénekkelheti:
— »Szagos lesz az utca
Merre, merre, merre járok» ...

Eddig még rendén van a dolog. De az
már nincs rendén, hogy a kocsi kocscisa, és
azok, kik a kocsi szállítmányát fuvarozzák, a helyett,
hogy szállítmányukkal minél gyorsabban
kiszárlanak a városból, meg-megállanak a
legnépesebb utczákon, betérnek valami bormé-
résbe, a kocsi pedig kiunt marad egy óra hos-
szig is az utczán, le nem illato illatot ter-
jesztve messze tájakig.

Hat nincs a debreczeni rendőrségnek
orra (pedig hányszor kap orrot!), hogy ezt az
illatot meg nem szagolja s annak liferálóit gya-
sabb fuvarozásra nem nógatja!?
Azt mondják: »naturalia non sunt turpia».
De bizony vannak természetes dolgok,
melyek csunyak. Ezek közé tartoznak az illatos
utczák is. Segítse rajtok a rendőrség!

Maradunk kegyelmességednek alázatos
szolgái:
Debreczen, 1893, aug. 10.

Dr. Parfüm,
Dr. Otkolon,
kolera orvos-jelöltek.

* E rovatban a közérdeklű felszólalásokat díj-
talanul közöljük, de a felelőség a beküldőt illeti.
Szerk.

TÖRVÉNYSZÉK.
Após-gyilkosok. Szombathelyen ér-
dekes bűneteket tárgyalt az ottani törvényszék.

Jud János, Roth Ferenc és Krausz Pal dobrai
lakosok a mult őszszel apóusokt, Szvetanits
Mihályt meggyilkolták a dobrai erdőben. A tár-
gyaláson a vádlottak beismerték, hogy a gyil-
kosságot ők követték el. A tszék Rothot, mint
tettest és Judot mint felbújtót kötelhalálra,
Krauszt a bűnrészesség miatt tíz évi fegyházra
ítelte.

Különfélék.
A tábornok ur inasa. Kozolozsvári ol-
trjak: Dillmann Ferdinand tábornoknak katoná-
legénye, a kit az egész város ismert — meg-
mergezte magát. A haldokló legényt a katonai
hatóság meg kihallgathatta s a szegény ember
megvallotta, hogy csak a tábornok kegyetlen
bánásmódja kergette a halálba. A vallomást
jegyzőkönyvbe vették, hogy a kegyetlen tá-
bornok ellen a megtörtént eljárást meg lehessen
indítani. Az öngyilkos katonasorsára iránt a vá-
rosban nagy részvét mutatkozik.

Nyílt sirbaltok. Furcsa fogalma le-
het a nagykiindaiának a sir csendjéről. Az
új városkapitány nemrég megvizsgálván a te-
metőket, azokban több rendbeli visszasságot ta-
lált. A legmegbotránkoztatóbb dolog az volt,
hogy egyes sirbaltok egyszerű ajtókkal voltak

ellátva, melyeken keresztül a hozzátartozók
bármikor kedvük szerint közvetlen a kopor-
sókhoz juthattak. Más sirbaltok ezenfelül ab-
lakokkal voltak ellátva, melyek többnyire nyit-
va állottak »szellőztetés« végett. A kapitány
rögtön a legszigorubbán meghagyta, hogy a
kriptákat be kell falazni s véget vetett egy ép
oly profán, mint közveszélyes állapotnak.

Shakespeare-relikviák Londonban
a mult heten Shakespeare-relikviát árvereztek
el. Shakespeare mindkét tárgyat testvéreinek,
Johannának adta emlékül a sörös kancsó sár-
gás majolikából való, 22 czm. magas, s kivül-
ről mitológiai rajzok ékesítik. E szász edény
a kancsó födelére ráfestették a költő miniatür
arczképét ezzel a felirattal: »Shakespeare
William negyven éves korában.« — A sétabot
olyan, mint egy hegytömb, magas, szögell a
végén. Mindkét emléktárgyat 3200 frankért
vásároltak meg.

Rövid hírek. Százöt évét élt. Kezdi-
vásárhelyen József Ferencné öregasszony halt
meg a menedék házában, a ki 105 évet élt. —
Botrány egy fürdőhelyen. Lunde-
wiesében a napokban két részeg fürdővendég
a templomban, a papot inzultálta. A botrány-
csinálók egyike katonatiszt. — Szinház
párik. Az amsterdami városi színházban vak
tűzlármá folytán tolongás támadt, s 30 ember
megesérlt. — Egy millió marka. Eny-
nyit kap hir szerint Wulf Edé czirkusz igaz-
gató, a ki most Dortmundban van, loány-gáért
és czirkuszi épületeiért egy angol konzorciumtól.
Öngyilkos katonatiszt. Az osztrák-
stájer határ közelében egy atonaholttestére akad-
tak az országútban a munkások. A katonatiszt
agyonlőtte magát. — Verhas a kato-
nák közt. Antwerpenben 150 katona bete-
gedett meg és 45 meg is halt már eddig a
verhas járványban. — Hamis tizfillé-
resek vannak Temesváron forgalomban. A
bronzfilléreket fehéres mázzal vonták be, s
így a hamis pénzek könnyen felismerhetők. —

Csemeték ingyenes kiosztása. A
földmiv-lesügyi miniszter a következő körren-
deletet teszi közhírre: »Amaz erdőbirtokok,
kik az 1879. évi XXXI. t. cz. 165. §-ban meg-
jelölt kopár- és futohomok-területeken a jövő
1894. évben erdőesítési szándékoznak, s e cél-
ból az állam részéről csemetékben ingyen ré-
szesülni kívánnak, felhivatnak, hogy kérvé-
nyeket az iránt hány kat. hold nagyságu, mely
talajnemhez tartozó területet, mely fajból
való és hány éves csemetékkel óhajtanak be-
ültetni, s továbbá, hogy a csemeték mily czim
alatt, mely vasuti állomásra és a jövő év ta-
vasszán avagy őszén küldendők e: a folya-
módó lakhelyének pontos megjelölése mellett
legkésőbb folyó évi december hó végéig eme
miniszteriumnál adják be azt, hogy a kér-
deses területnek közigazgatási szempontból
való beerdősítése szükséges, akár az illető
közigazgatási erdőesítési bizottság elnökeinek,
akár a kir. erdőfelügyelőnek iratával igazol-
ják. — A csemeték árát és ezek elcsomog-
lási költségét az országos erdői alap fe-
dezi, míg azoknak gyorsáruk szerinti szállítási
díját, melyre nézve a hazai vasutak mérsék-
lést engedélyeztek, az átvétel alkalmával a je-
lentkezett erdőbirtokos viseli.«

Főszerkesztő: Szinay Gyula.
Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna.
Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu.
(Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

A VÁSÁRTÉREN.
Csak néhány napig látható.
Scheer muzeuma.
RENDKIVÜLI
NAGY KIÁLLITÁS
mechanikai történelmi életnagyságu viaszalakokban
a leghiresebb mesterektől
Ujdonság. Epen most érkezett Angolországból. — I. szakasz: az oroszán menyasszony.
II. Szakasz.
XIII. Leo pápa az arany trónszéken áldást osztva. (Mechanikai mű Jong műterméből Londonban.)
Judít Holofornesz fejével, mechanikai mű.
O tamoret, mechanikai mű Kaulbach után mintázva Zeiler tanártól.
Rudolf trónörökös, szül. Luxemburgban 1858. aug. 21. nősült 1881. május 10. Stefánia főhercegnővel, II. Leopold Belga király leányával, meghalt 1889. január 31. Mayerlingben Baden közelében.
Egy mechanikai műdarab: az anyai szeretel.
Egy paduai leány a szegény oszlopon, a spanyol inquisitóból.
Miss Lola az ezüst golyó lejtőn balanziróva.
Koch tanár a mellbetegek elleni gyógyszerért feltalálója.
Kossuth Lajos a legújabb fölvétel szerint.
A muzeum reggel 9 órától este 10 óráig van nyitva. Belépti-díj nappal valamint este fényes kivilágításnál 15 kr.
Minthogy ezen tanulságos s tudományos kiállítás a legújabbat és megtekintésre méltó nyújt és nagy utazásom alatt bel- és külföldön a legnagyobb megelégedésben részesültem, reményem, hogy a n. é. közönséget itt is kielégíthetem. (354.) 3-3
A n. é. közönség becses látogatását kerve vagyok tisztelettel: SCHEER KÁROLY, muzeum tulajdonos.

Üzletmegnyitási jelentés.

000000

Van szerencsénk a n. é. közönséget mély tisztelettel értesíteni, hogy helyben

F ő p i a c z, C z é g é l y - h á z

(Nagy Amália volt helyisége)

a jelenkor legfokozottabb igényeinek megfelelő, dusan felszerelt

női- és gyermek felöltők

ÁRUHÁZAT

nyitottunk, hol mindenkor

legujabb szabás szerint, divatos

és csakis a legjobb minőségű

szövetekből készült áruk

jutányosan kaphatók.

Hogy a n. é. közönség megrövidítéstől mentve legyen, minden

ruhadarab — alku kizárásával — csak

SZABOTT ÁRAKON

lesz eladva. — A n. é. közönség jóakaratu pártfogását kérve, főtörekvésünket odairányítjuk, hogy

minden tekintetben teljes megelégedését és nagybecsü bizalmát részünkre állandóan biztosítsuk. Együttal

bátrak vagyunk a mélyen tisztelt közönséget üzletünk megtekintésére meghívni.

Mély tisztelettel

(349.) 1—12.

HEIMAN ÉS HALMÁGYI.

Előzetes
helyben, vagy post
Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy óra

Egyes szám

A lap szellemi részét illetően a szerkesztőségben barmenive áll

Előzetes
Félegy K. Lajos könyv
és a kiadóhivatalban.

Szenzáció

(K. B.) El
nemzeti-párt la
Különös élelme
Napló. A ny
ugorka-idényt
lapoknak kih
válságáról sz
nyekkel, mely
lággal, hogy
semmisült, no
(értve a válasz
baja nincs, ma
nül áll elvei
De hát a nem
ció kellett s
nekik az orsz
kitört vizsály.

Azonban
jére kifogytak
lődését mégis
»Pesti Napló
gyot. A nemz
nem lévén (e
egyetlenegy el
tót sem a nép
ségi párt né
ejteni. Mi lehe
a függetlenség
hírébe keverni

A »Pesti
egy memorand
nyugalmazott
A memorandu
ő Oroszország
tárgyalásokba
miként lehetn
vetség ellené
szövetséget me
ugyan ériptez
körökkel, a fü
be mint olya
három-szövets
lyébe a magya
lenne állitható

Politikai
Napló» mégis
vítésában azt
randum közlés
is kétségbe ve
szi, agyon üti

A „DEBR

Egy

— A »Debr
lta: Sz

Ott fogadot
Epen menn
elhalasztja a s
meg a kocsiban
ni. Külömben ne
az uttal.

Ráhagytam
nem volt igaz e
Az égen es
gette a másikat,
lotta. A komorna
hogy legtöbb ör
sápadt arczara v
honát.

Hanem az
estek.

Ő pedig fel
rakta sárgaczipő
Jó hogy elj
Megcsókolt
radt kicsiny kez
kony ujjak érint
még egyszer.

— Csak előb
oda temette a
közé, egy hajfür
homlokára, a sz
Figyelmezte